

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

18.01.2018 nr LVK-O-0031

Ülesande andmine Tartu Linnavalitsusele

Teadupärast tegi Vabariigi Valitsus 12.05.2017 korralduse riigi eriplaneeringu alustamise kohta. See korraldus on pretsedent, sest varasemalt pole algatatud mitte ühtegi riigi eriplaneeringut eraõiguslike isikute taotluste alusel. Seni on riigi eriplaneering algatatud ja läbi viidud vaid ühel juhtumil ning see oli seotud riigikaitsega (kaitseväe keskpöügoon).

Planeerimistegevus kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1 järgi on kohaliku elu küsimus.

Tartu linna haldusterritooriumil on õigus viia ruumilist planeerimist läbi Tartu linnal. Tartu linn ei saa aktsepteerida ega lasta tekkida praktilal, et mõnel ettevõtjal või riigi keskvõimul on võimalik ilma selgete sisuliste argumentideta võtta Tartu linnalt ära õigus planeerida Tartu linna elukeskkonda. Emajõe äärde on soovitud ehitada ka varem, kuid see asjaolu ei ole andnud õigust asuda kohalikku elu korraldama Rahandusministeeriumil või muul ministeeriumil.

Võttes aluseks eeltoodut ja tuginedes õiendis toodule, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Teha Tartu linnavalitsusele ülesandeks vaidlustada halduskohtus Vabariigi Valitsuse 12.05.2017 korraldus riigi eriplaneeringu algatamiseks.
2. Otsus jõustub Tartu Linnavolikogu poolt otsuse vastuvõtmise hetkest.

Esimees

Esitab: **Peeter Laurson**

Ettekandja: **Peeter Laurson**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Ülesande andmine Tartu Linnavalitsusele" juurde

Eelnõus toodud seisukohad tuginevad mitmete spetsialistide hinnangutele.

Näiteks, **Planeerimis- ja ehitusõiguse töögrupp** [Vt planeerimisseaduse muutmine eelnõu \(411 SE\) Menetlus Riigikogus](#): on selgitanud, et puidurafineerimistehase ehitamine ei toimu avalikes huvides ehk tegemist ei peaks olema riigi eriplaneeringuga – „*Riigi eriplaneeringuga planeeritavate ehitiste ringi saab küll Vabariigi Valitsus erandkorras laiendada, kuid ehitis peab olema riigikaitse ja julgeoleku, energeetika, gaasi transpordi, jäätmemajanduse ning maavarade kaevandamise valdkonnas ehitatav ehitis. Puidutööstus ei mahu ühegi eelnimetatud valdkonna alla ning tegu on ammendava loeteluga.*“

Täiendavalt on märkinud **Planeerimis- ja ehitusõiguse töögrupp**, et „*On väär riigi või kohaliku võimu sunniga teha üksikuid ettevõtlust puudutavaid otsuseid, mis ei ole suure riikliku huviga (nt vastupidine on üldhuvi teenus, sh elekter, gaas).*“

Eesti Planeerijate Ühing on avaldanud samuti arusaamatust eriplaneeringu algatamisega - „*Kuna planeeringu kehtestaja on Vabariigi Valitsus ja selle elluviija erasektor, jääb selgusetuks, milline on riigi roll ja vastutus planeeringu elluviimisel sh sellega seonduvate riskide maandamisel. /.../ Samuti tuleb ühingu hinnangul korrigeerida kas korralduse mõjusid või uuesti üle vaadata põhjendused, miks eriplaneering väljendab ministeeriumide hinnangul riiklikku huvi.*“

Eeltoodu tähendab kokkuvõttes seda, et tulenevalt haldusõiguse üldistest reeglitest (HMS § 54 ja HMS § 63 lg 2 p 3) on haldusakt õigusvastane või algusest peale tühine, kui seda ei ole andnud pädev haldusorgan. Ebapädeva organi poolt läbiviidud menetlus ei saa lõppeda õiguspärase ja kehtiva haldusakti andmisega isegi juhul, kui haldusorgan täidab menetluse käigus kõiki muid õigusnorme. Analoogse olukorraga on tegemist näiteks juhul kui Tarbijakaitseamet viiks läbi maksukontrolli, Maksu- ja Tolliamet alustaks Veterinaar- ja Toiduameti pädevusse kuuluva toiduseaduse alusel haldusmenetlusega või kui Ravimiamet hakkab uurima meriforelli või veelinnujahiga seotud rikkumisi jne.

Kokkuvõttes Tartu linn peab vaidlustama Vabariigi Valitsuse 12.05.2017 korralduse nr 141 ja lõpetama tehase planeerimise Tartu linna haldusterritooriumile viisil, mis välistab Tartu linna otsustusõiguse protsessi lõpptulemuse üle. Vastasel juhul ei tegutseks Tartu linn aktiivselt selle nimel, et kaitsta Tartu elukeskkonda.